

Hoe kunnen we het gentiaanblauwtje beschermen in Vlaanderen?

Onlangs werden in Vlaanderen 'functionele behoudseenheden (FBE's)' aangeduid voor het bedreigde gentiaanblauwtje. De bedoeling is om soortspecifieke natuurbehoudsinspanningen beter te organiseren en prioriteiten duidelijker af te bakenen. We gebruikten voor het aanduiden van de FBE's enerzijds gedetailleerde verspreidingsgegevens van de vlinder, zijn waardplant (klokjesgentiaan) en zijn biotoop (vochtige heide) en anderzijds ecologische informatie zoals actuele populatiegroottes en mobiliteits- en kolonisatiecapaciteit.

Drie niveaus werden onderscheiden. FBE-1 zijn de twaalf huidige vindplaatsen van het gentiaanblauwtje aangevuld met een perimeter van 500 meter (de maximaal waargenomen afstand tussen twee vangsten bij vangsthervangstonderzoek naar de vlinder).

FBE-2 zijn zones met een straal van 2 km rond de huidige populaties (de maximaal waargenomen kolonisatiecapaciteit) en FBE-3 zijn potentiële herintroductieplekken (plaatsen waar het gentiaanblauwtje recent verdween). Voor elk van de niveaus stellen we specifieke beheers- en beleids-

maatregelen voor; voorts bespreken we translocatie en herintroductie als mogelijke 'intensive care' behoudsmaatregelen voor deze bedreigde en weinig mobiele vlindersoort.

Meer info vind je in: Maes D., Vanreusel W., Talloen W. & Van Dyck H. (2004). Functional conservation units for the endangered Alcon Blue butterfly *Maculinea alcon* in Belgium (*Lepidoptera, Lycaenidae*). *Biological Conservation* 120: 229-241.

Contactpersoon:

Dirk Maes, tel.: 02-558 18 37, e-mail: dirk.maes@instnat.be

Natuurontwikkeling in de polders van Bazel en Rupelmonde

In de polders van Kruibeke, Bazel en Rupelmonde (KBR) wordt het laatste gecontroleerde overstromingsgebied (GOG) van het oorspronkelijke Sigma-plan aangelegd. In tegenstelling tot de andere GOG's is aan KBR een natuurfunctie toegekend. In de Kruibeekse polder wordt de ontwikkeling van getijafhankelijke natuur gepland; in de polders van Bazel en Rupelmonde ligt de nadruk meer op getijafhankelijke natuurontwikkeling.

In opdracht van de afdeling Zeeschelde (AWZ) is door Soresma in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, Haecon en het Instituut voor Natuurbehoud een integraal inrichtings- en beheersplan opgesteld voor het GOG-KBR. Het IN stelde daarin de inrichtings- en beheersmaatregelen voor de getijafhankelijke natuurontwikkeling voor, op basis van de huidige en toekomstige natuurpotenties van de polder.

Voor de verkenning van natuurpotenties hebben we het systeem van potentiekaarten en natuurtypereksen gebruikt. Potentiekaarten geven op basis

van abiotiek weer waar bepaalde natuurtypereksen kunnen voorkomen of zich kunnen ontwikkelen. Een natuurtypereeks omvat verschillende natuur- of vegetatietypes die zich onder gelijkaardige abiotische omstandigheden kunnen ontwikkelen onder verschillende beheersvormen (maaien, begrazen, kort of lang cyclisch beheer, nulbeheer).

Om de potentiekaarten op te stellen is een gebiedsspecifiek GIS-model gemaakt, gebaseerd op een digitaal hoogtemodel en grondwatermeetreeksen van het gebied. Naast potenties onder huidige omstandigheden zijn ook potenties verkend onder gewijzigde abiotische omstandigheden, zoals vernatting van het gebied en overstroming bij stormvloed.

Het plan streeft naar een integraal beheer van het gebied als één groot aaneengesloten natuurontwikkelingsgebied met grote eenheden rivierbegeleidend bos in het westen, waarbinnen zich een gradiënt van natte naar drogere bostypes kan profileren, en met meer open, natte graslanden in het oosten die onder andere geschikt zijn voor weidevogels.

Daartussen zullen zich, door begrazing met runderen en paarden, geleidelijke overgangen ontwikkelen. Rekening houdend met verschillende juridische randvoorwaarden hebben we op basis van de potentiekaarten alternatieven geformuleerd voor verschillende deelgebieden, zowel voor inrichting als voor beheer.

Contactpersoon: Bart Vandevoorde, tel.: 02-528 88 91; e-mail: bart.vandevoorde@instnat.be

Studiedag 'Starters in het bosonderzoek'

Op dinsdag 22 maart 2005 stellen jonge wetenschappers hun onderzoek voor in het auditorium van het Conscience gebouw, Koning Albert II-laan 15, Brussel. Onderwerpen over allerlei aspecten van het boscysteem komen aan bod. Meer info binnenkort op www.ibw.vlaanderen.be of bij info@inverde.be.

Studiedag Zeeschelde

Het IBW organiseerde samen met de Katholieke Universiteit Leuven een infonamiddag rond het thema 'Vissen als gezondheidsindicatoren voor de Zeeschelde' op vrijdag 3 december 2004 in het Educatief Bosbouwcentrum in Groenendaal. De powerpointvoorstellingen (in PDF) van de voordrachten kan u bekijken op www.ibw.vlaanderen.be/onderzoeksgroepen/visstand/visstand.html